



1. semester – efterår 2019

Indholdsfortegnelse

Semesterbeskrivelse	2
Socialpsykologi med Samfundsteori	4
Personlighedspsykologi.....	12
ProblemBaseret Læring.....	23

Semesterbeskrivelse

Version: 2

Dato: 8.5.2019

Oplysninger om semesteret

Studienævn: Psykologi

Studieordning: For Bacheloruddannelsen i psykologi, Det Humanistiske Fakultet, Aalborg Universitet, 2016.

Semesterets temaramme

Semestret er opbygget af tre kurser:

- Socialpsykologi
- Personlighedspsykologi
- PBL (ProblemBaseret Læring)

Socialpsykologi med samfundsteori organiseres omkring et fokus på forståelsen af individet i relation til samfundet. Personlighedspsykologi giver et indblik i teoretisk og praksisnær forståelse af begrebet personlighed ud fra både disciplin, metode og konsekvenser af disses samspil. Problembaseret læring er en indføring af det principielle grundlag for videnskabelig og selvstændigt projektarbejde på Aalborg Universitet.

Disse kurser supplerer hinanden således de både individuelt repræsenterer et afsnit af psykologisk teori og virke, men i særdeleshed supplerer og understøtter hinanden, således der skabes et stabilt fundament for den første introduktion til psykologien som teori og professionsrelateret udgangspunkt. Disse tre kurser er individuelt beskrevet under deres respektive semesterplaner.

Korrelationen mellem disse tre kurser lægger fokus på individet igennem personlighedspsykologien og det omgivende samfund samt kultur og psykologiske strømninger i disse igennem socialpsykologien. For at styrke læringen og kompetencerne i socialpsykologi og personlighedspsykologi bliver PBL en bærende faktor for den helt specielle læring, som er kendetegnet ved Aalborg Universitet. Denne tilgang til læringsprocessen udmønter sig i et projekt hvori alle tre kurser er samspillende for derigennem at opnår øgede kompetencer indenfor fagfeltet.

Semesterets organisering og forløb

Som introduktion til psykologi og Universitetet, vil der være planlagt flere sociale arrangementer i starten af semestret. Disse afsluttes med en fælles hyttetur for både psykologistuderende og tilvalgsstuderende. Sideløbende med disse sociale tiltag vil der være faglige mentorer tilknyttet semestret, således de studerende har mulighed for både social tilknytning via tutorkorps samt faglig sparring og samtaler med ældre psykologistuderende fra mentorkorpset. Disse tilbud fra tutorer og mentorer er tiltænkt både ordinære psykologistuderende samt tilvalgsstuderende.

Undervisningen i Personligheds- og socialpsykologi bliver tilbudt som forelæsninger og se-

minarundervisning på mindre klasse-hold. PBL introduceres via forelæsninger og vejledning i processen i udformningen af projektet. Dette vil udarbejdes i grupper.

I løbet af semestret vil der planlægges midtvejs- og slutevaluering, hvor det er muligt at tilkendegive tanker omkring læring, opbygning, proces etc. Ud over disse evalueringer planlægges seminartimer med Ankerlærer både før og efter midtvejsevalueringen, hvor fokus vil være på hhv. praktiske spørgsmål som eksamen, forventninger, arbejdspress etc. og tilbagemeldinger fra studerende vedrørende disse aspekter. Det er vigtigt, som studerende, at møde til disse timer, idet dette forum giver en unik mulighed for kontakt til ankerlærer hvor igennem samarbejde og indflydelse på og med studiet etableres.

Ved afslutning af semestret og i forlængelse af slutevalueringen, vil de studerende få mulighed for at besvare et semesterevalueringsskema. Dette er et vigtigt redskab for undervisere, studienævn samt institut for at kunne udvikle og forbedre studiet, samt være i tættere kontakt med de studerende.

Semesterkoordinator og sekretariatsdækning

Ankerlærer:

Jensine Nedergaard: jensine@hum.aau.dk

Koordinatorer, Socialpsykologi:

Sarah Awad: awads@hum.aau.dk

Peter Clement Lund: pclement@hum.aau.dk

Koordinator, Personlighedspsykologi:

Ole Michael Spaten: oms@hum.aau.dk

Koordinator, PBL:

Casper Feilberg: feilberg@hum.aau.dk

Sekretariat:

Annette Christensen (eksamen): annette@hum.aau.dk

Julie Christiansen (skema): julie@hum.aau.dk

Andrea Dosenrode (studienævn): ad@hum.aau.dk

Socialpsykologi med Samfundsteori

Modulbeskrivelse

Socialpsykologi med samfundsteori, HEA110005F, 15 ECTS

Placering

1 Semester

Modulansvarlig

Modulansvarlig:

Sarah H. Awad	SA	(awads@hum.aau.dk)
Peter Clement Lund	PL	(pclement@hum.aau.dk)

Undervisere:

Allan Køster	AK	(akos@edu.au.dk)
Brady Wagoner	BW	(wagoner@hum.aau.dk)
Ester Holte Kofod	EK	(ester@hum.aau.dk)
Jensine Nedergaard	JJ	(jensine@hum.aau.dk)
Nicolai Graakjær,	NG	(nicolaig@hum.aau.dk)
Peter Clement Lund	PL	(pclement@hum.aau.dk)
Sarah H. Awad	SA	(awads@hum.aau.dk)
Svend Brinkmann	SB	(svendb@hum.aau.dk)

Seminarholdere

1-2 Sarah H. Awad	SA	(awads@hum.aau.dk)
3-4 Peter Clement Lund	PL	(pclement@hum.aau.dk)
5-6 Ulla Bøwadt	UB	(ullab@hum.aau.dk)

Antal forelæsningshold: 6 seminarhold (mødes 10 gange)

Type og sprog: Kursusmodel – Dansk og Engelsk

Sproget er en kombination af dansk og engelsk. Titlerne på forelæsningerne er på engelsk, da de oftest referer til specifikke kapitler og/eller emner i pensumlitteraturen. Hovedparten af litteraturen er på engelsk, hvorimod forelæsningerne vil foregå på både engelsk og dansk, afhængig af den enkelte forelæser.

Mål

Den studerende skal gennem modulet opnå:

Viden om

- socialpsykologiens videnskabshistoriske udvikling og aktuelle status,
- socialpsykologiens klassiske og aktuelle temaer,
- centrale klassiske og moderne samfundsteorier og
- elementære begreber inden for sociologien.

Færdigheder i at kunne

- undersøge og anvende socialpsykologiske problemstillinger på en metodisk forsvarlig måde i bl.a. forandringsorienteret øjemed,
- identificere centrale samfundsteoretiske problemstillinger af betydning for psykologien,
- identificere og analysere centrale teoretiske konflikter mellem væsentlige klassiske og moderne samfundsteorier med relevans for psykologien samt
- at formidle socialpsykologiske og samfundsteoretiske indsigter i psykologfaglige sammenhænge.

Basale kompetencer til

- at bringe socialpsykologisk og samfundsteoretisk viden og færdigheder i anvendelse på problemstillinger inden for velstruktureret og afgrænset ramme.

Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre

Kurset i socialpsykologi med samfundsteori omhandler spørgsmål om, hvordan individet kan forstås som socialt og samfundsmæssigt indlejret. Sagt på en anden måde gælder kursets hovedinteresse forholdet mellem individ og samfund.

Kurset er organiseret efter både et tematisk og et historisk princip. Nogle forelæsninger omhandler således historiske og videnskabsteoretiske præmisser, mens andre omhandler nogle af de senest tilkomne strømninger og problematikker.

Det er hensigten, at studerende skal opnå viden om socialpsykologiens videnskabsteoretiske udvikling og aktuelle status, socialpsykologiens klassiske og aktuelle temaer samt socialpsykologiens forbindelse til samfundsteorien og dennes (samfundsteoriens) centrale temaer og begreber. Det er også hensigten, at den studerende skal kunne bringe denne viden i anvendelse på problemstillinger af socialpsykologisk interesse og/eller relevans.

Omfang og forventet arbejdsindsats

Aktivitet	Timer
21 forelæsninger à 2 timer	42
10 seminar gange à 2 timer	20
Læsning og forberedelse	341
Eksamen	4

NB: lektioner tælles som timer.

Antal forelæsninger: 21 x 2 timer

Antal forelæsningshold: 1

Antal seminar timer: 10 x 2 timer

Antal seminarhold: 6

Deltagere

Studerende på 1. semester (bachelor i psykologi) + BA-sidefag

Deltagerforudsætninger

Bachelorstuderende ved psykologistudiet.

Modulaktiviteter (kursusgange med videre)

Modulet består samlet set af 21 forelæsninger (på både dansk og engelske), 10 seminarer (på både dansk og engelsk) og en synopsis-eksamen, der skal forsvares mundtligt i slutningen af semestret. Der lægges vægt på den studerendes evner udi kritisk tænkning, dialog om centrale spørgsmål indenfor både socialpsykologi og samfundsteori og anvendelsen af modulets forskellige teoretiske perspektiver på en given problemstilling. Ved at deltage i forelæsninger, seminarer og eksamen forventes det, at den studerende opnår viden om både centrale teorier og studier indenfor socialpsykologi og samfundsteori – der kan diskuteres, anvendes og reflekteres over.

Eksamen

En individuel intern mundtlig prøve i Socialpsykologi med samfundsteori.

Prøven foregår som en samtale mellem den studerende, eksaminator og censor med udgangspunkt i en

synopsis, der er en kort, fokuseret akademisk tekst, som udmunder i en eller flere teser, der forsvares i en mundtlig præsentation og diskussion under samtalen. Eksaminationen foregår på baggrund af synopsis, den studerendes mundtlige præsentation og det samlede pensum. Synopsis udarbejdes individuelt i relation til pensum. Der gives karakter på grundlag af den samlede præstation.

Pensumramme: 1465 standardsider ikke for snævert afgrænset obligatorisk litteratur.

Sidetal: 1-3 sider.

Normeret prøvetid: 30 minutter.

Bedømmelsesform: Ved bedømmelsen gives der karakter efter 7-trinsskalaen.

Prøvens omfang: 15 ECTS-point.

Kursusgang	Varighed	Tema/Emne	Forelæser	Litteratur
1	2x45 min.	Introduction to Social Psychology and Social Theory	SA + PL	Jacobsen, et al. (2013) Inglis & Thorpe (2012) Introduction Fraser et al. (2001), kap. 1
<p>Denne forelæsning vil introducere til socialpsykologi og samfundsteori i et overordnet perspektiv. Der vil være fokus på, hvorfor det er relevant at forstå både socialpsykologi og samfundsteori, hvilke typer af spørgsmål der kan stilles indenfor hver af disse perspektiver, hvorfor de komplimenterer hinanden og hvad I skal bruge det til. Derudover vil forelæsningen også omhandle, hvad formålet med kurset er og hvordan kurset er opbygget. Litteraturen til forelæsningen er introducerende kapitler og begynd med at læse Jacobsen et al. for en kort, dansk introduktion til socialpsykologi og Inglis & Thorpe for en introduktion til samfundsteori og nogle af de generelle spørgsmål omkring hvad et samfund er og hvordan vi forstår det. Efterfølgende bedes I læse kap. 1 i Fraser et. al for en dybere beskrivelse af socialpsykologi, dens historie og lidt om den metoder.</p>				
2	2x45 min.	Long past of psychology: The case of memory	BW	Fraser et al. (2001), kap. 3 Danziger (2008) Vygotsky (1978) Wagoner (2017) Wagoner (2015)
<p>This lecture introduces psychology from the standpoint of history (read Danziger 2008 for an overview of this approach). It asks what is the nature of psychological concepts that we use both in common science and scientific discourse. The concept of memory provides a concrete case study, tracing how it has changed through history from Homeric times until today (again see Danziger, 2008). Students should be able to describe the traditional storage theories of memory and juxtapose them to the theories of Bartlett and Vygotsky, who were forerunners of a cultural approach to psychology. For this, read Vygotsky (1978) and Wagoner (2015) first. Wagoner (2017) is heavier and longer and can be saved for last.</p>				
3	2x45 min	Short history of social psychology: The case of culture	BW	Fraser et al. (2001), kap. 20 Much (1995) Wagoner & Brescó (2018)
<p>This lecture looks at how psychology has courted culture through its short history (i.e., its institutionalization). It begins by looking at how psychology emerged as a discipline in the 19th century and proceeds to look at how the notion of the 'social' changed in the early 20th century (this can be read in Fraser, 2001; Wagoner & Bresco, 2018). It then looks at how 'culture' has been approached by cross-cultural and cultural psychology (as described by Much, 1995): Students should be able to explore the differences in these two approaches.</p>				
4	2x45 min.	Groups: processes and structures	NG	Asch (1955) Fraser et al. Ch. 8 Graakjær N.J. (2013a). Graakjær N.J. (2013b).
<p>Denne forelæsning diskuterer grupper med afsæt i socialpsykologiens forskellige definitioner og vægtlægninger i forhold til at identificere gruppestrukturer og -processer. Forelæsningen diskuterer derudover, hvilken betydning grupper har for</p>				

især interaktion og identitet. Teksterne kan med fordel læses i den rækkefølge, de her er listet op.				
5	2x45 min.	Obedience and Authoritarianism: Understanding the Nazis	BW	Fraser et al. Ch. 9 Milgram (1963) Haney, Banks & Zimbardo (1973)
This lecture focuses on social psychology in the post-WWII and its focus on understanding the Nazis. After briefly outlining the Authoritarian Personality, it concentrates in on Milgram's (1963) classic experiment on Obedience and explores what precisely it explains (e.g., was Eichmann simply acting like one of the participants in Milgram's experiment?). Make sure you read Milgram (1963) before class. Students should be able to critically discuss Milgram's study and its implications for explaining wider social phenomena.				
6	2x45 min.	Social influence and social representations theory	BW	Fraser et al. Ch. 14 Sherif (1936) Moscovici (1981) McLeod (2007) Wagoner & Oldmeadow (2008)
This lecture explores two research approaches developed by the social psychologist Serge Moscovici: minority influence (see short text by McLeod, 2007) and social representations theory. Students should be able to describe and compare the key studies and theories of social influence (by Sherif, Asch and Moscovici) as well as Moscovici's study of Psychoanalysis (, where you (re)introduced the concept of social representations. To get an overview of this read Fraser (2001, ch. 14) and Wagoner & Oldmeadow (2008); afterwards read Moscovici (1981). From the latter, students should be able to describe the processes of ANCHORING and OBJECTIFICATION, as well as the communication genres DIFFUSION, PROPAGATION and PROPAGANDA.				
7	2x45 min.	Social identity, national identity, and crowds	SA	Fraser & Burchell Ch. 15 Spears (2012) Forsyth (2018) Billig, M. (1995)
In this lecture we will talk about social identity, and its implications on ourselves and our relations to others. In preparation for this class focus your reading on understanding the concepts of social identity and self-categorization (Spears, 2012 and Fraser and Burchell ch. 15). Then look at Forsyth (2018) for examples of crowd dynamics and Billig (1995) for examples of National identity dynamics.				
8	2x45 min.	Attribution and Attitudes	SA	Fraser et al. Ch. 11, 12, 13
In this lecture we will talk about how we form opinions and judgments about other people. In preparation for this class focus your reading on understanding these concepts: categorization and stereotypes, attribution, attitudes and cognitive dissonance from Fraser & Burchell (2001) Ch.11, 12, 13.				
9	2x45 min.	Health and Illness	JN	Fraser & Burchell (2001), kap. 17 Malpass, Sales and Feder (2016) Pilnick and Zayts (2016)
Forelæsningen vil fokusere på Fraser og Burchell kap. 17. (Sundhed og sygdom - Udfordringer ved forståelsen af disse begreber). Artiklerne vil blive introduceret i forhold til brug af socialpsykologisk teori i diskussion og analyse. Tillige vil de forskellige metodologiske tilgange danne grundlag for videre/øget forståelse af specifik brug af teori og metode. Det er altså ikke nødvendigt at kunne forstå alle nuancer af artiklerne – de bør dog læses for at kunne indgå i fælles diskussionsgrundlag.				
10	2x45 min.	Moral	SB	Fraser et al. Ch 10 Brinkmann (2011) Katzenelson (2011)
Forelæsningen introducerer både til moralfilosofiske grundpositioner samt til forskellige psykologiske tilgange til menne-				

<p>sket som moralsk væsen. Endvidere vil det blive diskuteret, hvordan psykologien som videnskab overhovedet kan forholde sig til normative spørgsmål om moralske værdier. Litteraturen forudsættes læst på forhånd, og forelæsningen vil bevæge sig frit på tværs af litteraturen.</p>				
11	2x45 min.	Revisiting Social Psychology	SA	Haslam & Reicher (2012) Blum (2018) Smith & Haslam (2017) Gergen (1973) Awad (2018)
<p>In this lecture we will look over the past lectures and engage in a critical view about the field of social psychology and classical social psychology experiments. Main reading is Haslam & Reicher (2012), then for an interesting (and fun) critical view on the famous Zimbardo Prison Experiment read Blum (2018) and for revisiting Milgram's famous experiment read Smith & Haslam (2017). Gergen (1973) is a difficult read, have a go at it and we will discuss its main argument in the lecture. Finally, Awad (2018) is a short easy read that gives an idea about my approach and why we need to <i>revisit</i> classical social psychology.</p>				
12	2x45 min.	Introduction to Social Theory: Classic theories	PL	Inglis & Thorpe. Ch. 1
<p>Denne forelæsning vil introducere til samfundsteori med udgangspunkt i kapitel 1, 2 & 3 i Inglis & Thorpe bogen. Der vil blive redegjort for samfundsteorien (og sociologiens) opkomst, samt hvad der menes med begrebet paradigmer. Der vil være fokus på, hvad der kan beskrives som 'klassikerne' indenfor samfundsteori, herunder Marx, Weber, Simmel og Durkheim. Denne forelæsning skal ses som sammenhængende med den følgende, derfor vil der i denne også blive taget hul på diskussion mellem marxistiske og funktionalistiske tilgange til samfundsteorien.</p>				
13	2x45 min.	Introduction to Social Theory: Modern approaches	PL	Inglis & Thorpe. Ch. 2 & 3
<p>I denne forelæsning vil samfundsteoriens fortsatte udvikling diskuteres og belyses. Er der stadig en plads for funktionalistiske teorier i samtiden? Hvad med marxistiske? Der vil således laves nedslag i forskellige teoretiske udviklinger op igennem modernitet for at understrege den udvikling samfundsteorien har gennemgået, samt bane vejen for de følgende forelæsninger. Der vil bl.a. blive diskuteret mere kontemporær kritisk teori, forskellige teoretiske diskussioner af sen-moderniteten osv.</p>				
14	2x45 min.	Phenomenology and ethnomethodology	AK	Zahavi (2018) Schuetz (1944) Køster (2007)
<p>Forelæsningen introducerer bredt til fænomenologi og konkret til det social-fænomenologiske felt. Mere specifikt skal vi se nærmere på hvordan social forståelse, interaktion og fællesskaber er forankret i 1) Kroppen 2) Livsverden. Den nysgerrige studerende kan overveje at supplere med Thomas Fuchs & Hanne De Jaeger (2009): Enactive Intersubjectivity: Participatory Sense-making and mutual incorporation. I <i>Phenomenology and the cognitive sciences</i>. (fremragende tekst som ikke er pensum)</p>				
15	2x45 min.	Symbolic interaction and the self-Mead	SB	Inglis & Thorpe Ch 5 Fraser (2001), kap. 2 Mead (1934/2005)
<p>Forelæsningen introducerer G.H. Meads socialpsykologi og trækker tråde tilbage til forgængere og frem til senere arvtagere. Der vil være fokus på Meads opfattelse af selvet som en art refleksiv samtale, og derfor er Meads egen tekst den centrale.</p>				
16	2x45 min.	Symbolic interaction - Goffman	NG	Goffman (1963) Goffman (1967) Kristiansen (2010)
<p>Denne forelæsning introducerer E. Goffmans socialpsykologi. Forelæsningen vil tage afsæt i Goffmans bidrag til at forstå mellem menneskelige (især ansigt-til-ansigt) samkvemsformer, og forelæsningen vil perspektivere bidraget til tidligere</p>				

såvel som senere bidrag på området. Kristiansen (2010) kan med fordel læses før de to centrale Goffman-tekster.				
17	2x45 min.	Emotions & social structure	EK	Fraser et al. Ch 4 Hochschild (1979) Kyed (2017)
Forelæsningen introducerer klassiske socialpsykologiske perspektiver på emotioner og affektivitet, med udgangspunkt spørgsmål om hvilken rolle hhv. biologi/natur, kultur/normativitet og fornuft/kognition spiller i affektive processer. Læs evt. grundbogskapitlet først for et overblik over de klassiske tilgange til den socialpsykologiske emotionsforskning. For dansk introduktion til Hochschilds (1979) sociologiske emotionsteori, læs Kyed (2017).				
18	2x45 min.	Individualisation and Reflexivity - Giddens	NG	Inglis & Thorpe Ch. 7, 10 Gabriel & Lang (2015) Giddens (1991/1996), Ch. 1 Beck & Beck-Gernsheim (2002)
Denne forelæsning diskuterer forskellige perspektiver på, hvad det vil sige at være et individ i det aktuelle, såkaldt senmoderne samfund. Teksterne kan med fordel læses i den rækkefølge, de her er listet op.				
19	2x45 min.	Habitus, field, capital and distinction.- Bourdieu	NG	Bourdieu (2001) Bourdieu (1986/2010) Inglis & Thorpe Ch 10
Denne forelæsning introducerer Pierre Bourdieus bidrag til forståelse for etableringen, vedligeholdelsen og modificeringen af social stratifikation. En række centrale begreber – herunder habitus, felt, kapital og distinktion – vil på den baggrund blive diskuteret og perspektiveret. Inglis & Thorpe-teksten kan med fordel læses før de to centrale Bourdieu-tekster.				
20	2x45 min.	Governing ourselves: Foucault, Rose and diagnostic culture	SB	Inglis & Thorpe. Ch 8 Rose (1998) Brinkmann, S., Petersen, A., Kofod, E. H., & Birk, R. (2014)
Forelæsningen fokuserer på den aktuelle diagnosekultur, hvor stadig flere menneskelige træk, egenskaber og lidelsesformer begribes gennem en diagnostisk optik. Den korte artikel af Brinkmann m.fl. er den centrale.				
21	2x45 min.	Course Summary and exam preparation	SA + PL	

Samlet pensumliste

Bøger:

Fraser, C. & Burchell, B. (2001). *Introducing Social Psychology*. Cambridge: Polity. (hele bogen bortset fra kap. 5, 6, 7, 16, 18, 19) **[397 sider]**

Inglis, D. & Thorpe, C. (2012). *An Invitation to Social Theory*. Cambridge: Polity Press. (hele bogen bortset fra kap. 6, 9, 11, 12) **[235 sider]**

Kompendiumtekster: OBS: "Kompendietekster" kan findes i kursusrummet på Moodle

Asch (1955). Opinions and social pressure. *Scientific American*, 193, 31-35 **[5 sider]**

Beck, U & Beck-Gernsheim, E. (2000). *Individualization*. London: Sage. (Kap. 1 og 2.) **[28 sider]**

Awad, S. H. (2018). From a Social Psychology of obedience and conformity to that of agency and social change. I: R. L. Miller and A. Martinez (Red.), *A Compendium of Conference Presentations on Teaching*. (s. 2016-17). Society for the Teaching of Psychology. APA. **[3 sider]**

- Billig, M. (1995). *Banal Nationalism*. London: Sage. (Kap. 3) **[23 sider]**
- Blum, B. (2018). The lifespan of a lie. *Medium-Psychology*. (Hentet fra: <https://link.medium.com/ZUCmDbXZGT>) **[22 sider]**
- Brinkmann, S. (2011). Moral. I: B. Karpatschof & B. Katzenelson (Red.). *Klassisk og moderne psykologisk teori*. (2. udg.). København: Hans Reitzels Forlag. (s. 614-631). **[18 sider]**
- Brinkmann, S., Petersen, A., Kofod, E. H., & Birk, R. (2014). Diagnosekultur: Et analytisk perspektiv på diagnoser i samtiden. *Tidsskrift for Norsk Psykologforening*. Oslo: Norsk Psykologforening, 51, (s. 692-697) **[6 sider]**
- Bourdieu, P. (2001). *Af Praktiske Grunde. Omkring Teorien om Menneskelig Handlen*. København: Hans Reitzel. (Forord & kap. 1) **[20 sider]**
- Bourdieu, P. (1986/2010). The forms of capital (1986). I: I. Szeman & T. Kaposy (red.), *Cultural Theory: An anthology*. Oxford: Wiley-Blackwell. (s. 81-93) **[12 sider]**
- Danziger, K. (2008). Long past, short history: The case of memory. *Cheiron*. Toronto. **[8 sider]**
- Forsyth, D. R. (2018). Group dynamics. Cengage Learning. (Kap. 17) **[35 sider]**
- Gabriel, Y. & Lang, T. (2015). The unmanageable consumer (3. udg.). London: Sage. (Kap. 5 s. 86-107) **[21 sider]**
- Gergen, K. J. (1973). Social Psychology as History. *Journal of Personality and Social Psychology*. 26(2). 309-320. **[11 sider]**
- Giddens, A. (1991/1996). *Modernitet og Selvidentitet – Selvet og Samfundet under Sen-moderniteten*. København: Hans Reitzels Forlag. (Kap. 1) **[27 sider]**
- Graakjær N.J. (2013a). Gruffeforskning. Amerikanske og europæiske perspektiver 1930-1970. I: M. Jacobsen, E. Laursen & J.B. Olsen (Red.), *Socialpsykologi. En grundbog til et fag* (s. 85-98). København: Hans Reitzels Forlag. **[13 sider]**
- Graakjær, N.J. (2013b). Grupper. Definitioner, strukturer og processer. I M. Jacobsen, E. Laursen & J.B. Olsen (Eds.). *Socialpsykologi. En grundbog til et fag* (s. 269-293). København: Hans Reitzels Forlag **[24 sider]**
- Goffman, E. (1963). Stigma. Notes on the management of spoiled identity. London: Penguin books. (Kap. 1, s. 11-31) **[20 sider]**
- Goffman, E. (1967). On face-work. I: E. Goffman, *Interaction ritual. Essays on face-to-face behavior*. New York Pantheon Books. (s. 5-45) **[40 sider]**
- Haney, C., Banks, C., & Zimbardo, Ph. (1973). Interpersonal Dynamics in a Simulated Prison. *International Journal of Criminology and Penology*, 1. 69-97. **[28 sider]**
- Haslam, S. A., & Reicher, S. D. (2012). When Prisoners Take Over the Prison: A Social Psychology of Resistance. *Personality and Social Psychology Review*, 16(2), 154–179. **[25 sider]**
- Hochschild, A. R. (1979). Emotion work, feeling rules, and social structure. *American Journal of Sociology*, 85, 551-575 **[24 sider]**
- Jacobsen, M. H., Laursen, E. & Olsen, J.B. (2013), *Socialpsykologi. En grundbog til et fag*. København: Hans Reitzels Forlag. (s. 17-23). **[7 sider]**
- Katzenelson, B. (2011). Evolutionspsykologi. I: B. Karpatschof & B. Katzenelson (Red.). *Klassisk og moderne psykologisk teori*. (2. udg.). København: Hans Reitzels Forlag. (s. 348-370). **[22 sider]**
- Kristiansen, Søren 2010: Erving Goffman: Om sociologisk mikroskopi og social orden mellem tillid og kynisme. I: Jacobsen, M. H.; Carleheden, M & Kristiansen, S (red.) *Tradition of Fornylse - en problemorienteret teoriehistorie for sociologien*, Aalborg Universitetsforlag, (s. 351-367) **[16 sider]**

- Køster, A. (2007). Mentalization, embodiment, and narrative: Critical comments on the social ontology of mentalization theory, *Theory & Psychology*, 27(4), 1–19 **[19 sider]**
- Kyed, Morten (2017). Arlie R. Hochschild : kommercielt følelsesarbejde, følelsesrelationer og familieliv i en markedstid. I Glavind, I. B. & Jacobsen, M. H. (red.): Følelsernes sociologi. København: Hans Reitzel, s. 141-172 **[31 sider]**
- McLeod, S. A. (2007). Moscovici and minority influence. (Hentet fra: <https://www.simplypsychology.org/minority-influence.html>) **[9 sider]**
- Malpass, A., Sales, K. and Feder, G. (2016). Reducing symbolic-violence in the research encounter: collaborating with a survivor of domestic abuse in a qualitative study in UK primary care. *Sociology of Health & Illness*, 38(3), 442–458. **[16 sider]**
- Mead, G.H. (1934/2005). *Sindet, selvet og samfundet*. København: Akademisk forlag. (Kap. 20, s. 21, 22) **[24 sider]**
- Milgram, S. (1963). Behavioural study of obedience. *Journal of Abnormal and Social Psychology*, 67. 371-378. **[8 sider]**
- Moscovici, S. (1981). On social representations. I: J.P. Forgas (ed.) *Social Cognition: Perspectives in Everyday Understanding*. London: Academic Press. **[28 sider]**
- Much, N. (1995). Cultural Psychology. I: J. Smith, R. Harre & L. von Langenhove (Eds.), *Rethinking Psychology* (s. 97-121). London: Sage. **[25 sider]**
- Pilnick, A. and Zayts, O. (2016). Advice, authority and autonomy in shared decision-making in antenatal screening: the importance of context. *Sociology of Health & Illness*, 38(3), 343-359 **[16 sider]**
- Rose, N. (1998). Governing enterprising individuals. I: *Inventing ourselves: Psychology, power, and personhood*. Cambridge: Cambridge University Press. **[19 sider]**
- Schuetz, A. (1944). The Stranger: An essay in social psychology. *The American Journal of Sociology*, 49(6), 499-507. **[8 sider]**
- Sherif (1936). The Psychology of Social Norms. (Kap. 6) **[24 sider]**
- Smith, J. R., & Haslam, S. A. (Eds.). (2017). *Social psychology: Revisiting the classic studies*. Sage. **[45 sider]**
- Spears, R. (2012). Group Identities: The Social Identity Perspective. I: S.J. Schwartz, K. Luyckx, V.L. Vignoles (Red.), *Handbook of Identity Theory and Research* (s. 201-224). London: Springer. (Hentet fra: <https://goo.gl/aUn7Jn>) **[24 sider]**
- Vygotsky, L.V. (1978). Mastery of memory and thinking. I: L.S. Vygotsky, *Mind in Society* (s. 38-51). Cambridge, MA: Harvard. **[14 sider]**
- Wagoner, B. (2017). Frederic Bartlett. I: S. Bernecker & K. Michaelian (Eds.), *Routledge Handbook of the Philosophy of Memory* (s. 537-545). London: Routledge. **[9 sider]**
- Wagoner, B. (2015). Qualitative Experiments in Psychology: The Case of Frederic Bartlett's Methodology. *Forum: Qualitative Social Research*, 16(3). Art. 23. **[38 sider]**
- Wagoner, B. & Brescó, I. (2018). Culture, history and psychology: Some historical reflections and research directions. *Culture & Psychology*, 24, 294-309. **[16 sider]**
- Wagoner, B. & Oldmeadow, J. (2008). Review of Psychoanalysis: Its image and its public by Serge Moscovici. *Social Psychological Review*, 10(1), 55-57 **[3 sider]**
- Zahavi, D. (2018). *Fænomenologi: En Introduktion*. Samfundslitteratur. **[29 sider]**

Sideantal: 1465

Personlighedspsykologi

Modulbeskrivelse

Personlighedspsykologi, HEA110006D

10 ECTS

Placering

1. semester

Modulansvarlig:

Ole Michael Spaten (oms@hum.aau.dk),

Undervisere:

Ole Michael Spaten (oms@hum.aau.dk)

Casper Feilberg (feilberg@hum.aau.dk)

Ane Søndergaard (anest@hum.aau.dk)

Seminarholdere:

1-3 Carsten Rønn (sorbus@hum.aau.dk)

4-6 Jørn Ry Hansen (ryhansen@hum.aau.dk)

Type og sprog

Dansk

Mål

Den studerende skal gennem modulet kunne demonstrere:

Viden om og forståelse af:

- centrale og klassiske teorier om menneskets personlighedsdannelse, samt metoder til undersøgelse af personligheden
- videnskabelige psykologiske begreber vedrørende personlighed i videnskabshistorisk belysning.
- forholdet mellem teori og empiri inden for personlighedspsykologi.

Færdigheder i:

- at identificere og anvende centrale temaer og teorier inden for det personligheds-psykologiske område.
- at anvende metode, design og resultater inden for den personlighedspsykologiske forskning, og
- at vurdere relevante tilgange til undersøgelse af personligheden, herunder observation, interview og test og
- at formidle personlighedspsykologiske problemstillinger i psykologfaglige sammenhænge.

Kompetence til:

- at anvende ovenstående viden og færdigheder til at undersøge og diskutere personlighedspsykologiske problemstillinger, fænomener og forklaringsmodeller, ved brug af relevant teori, empiri og metode på en selvstændig, velargumenteret, nuanceret og kritisk måde
- at håndtere teori og empiri i kritisk diskussion af personlighedspsykologiske problemstillinger, forklaringsmodeller, fænomener og centrale temaer
- at knytte viden om personlighed til praktiske, konkrete og dagligdags problemstillinger
- selvstændigt at kunne tage ansvar for egen faglig udvikling.

Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre**Undervisningstemaer:**

1. Begrebet personlighed set i teoriernes historiske tilblivelsesproces
2. Disciplinforståelse
3. Metateori, teori, metodevalg og konsekvenser
4. Praksisrelationer

Omfang og forventet arbejdsindsats:

10 ECTS svarer til 270 timers arbejdsindsats og fordelingen fremstilles skematisk nedenfor. Undervisningen i personlighedspsykologi vil hovedsagelig være klassiske auditorie-forelæsninger for alle studerende, men der vil også indimellem i forbindelse med forelæsninger (og især seminarhold) blive anvendt en variation af forskellige læringsformer, herunder korte diskussioner to-og-to, refleksive øvelser og f.eks. case-analyser. Præsentation af teori, metode og praksis i forhold personlighedspsykologi rummer tilsammen kursets pensum på 1000 sider.

Varighed og undervisningsform:

1 introduktionsforelæsning à 2 lektioner, 8 forelæsninger à tre lektioner, samt 8 gange à 45 minutter med oplæg til efterfølgende diskussion af personlighedspsykologiske temaer; endvidere vil nogle af forelæsningerne implicere korte diskussioner i mindre grupper og i plenum, 34 lektioner i alt. Hertil kommer flere seminarhold, hvor de studerende på mindre hold diskuterer væsentlige temaer og problemstillinger i relation til forelæsninger og pensum.

Antal forelæsningshold: 1**Antal seminargange:** 6 à 2 t.**Deltagerforudsætninger:** Den studerende er optaget på bachelor på psykologi ved Aalborg Universitet**Eksamen:** Prøven er en intern skriftlig ugeprøve med karakter efter 7-trins-skalaen.

Modulaktiviteter

Kursusgang	Varighed	Tema/Emne	Forelæser	Litteratur
1	2 x 45 min.	Introduktion til personlighedspsykologi, psykologiens historie samt metoder og modeller i personlighedspsyk. forskning	Ole Michael Spaten	Ewen, McAdams (2009), Rønn, Spaten (2014, 2015)
2	4 x 45 min.	Biologiske aspekter af personligheden	Ole Michael Spaten	Buss; Daly & Wilson; Eysenck et al.; Kozorovitskiy et al.; Spaten (2014); Zuckerman et al
3	4 x 45 min.	Psykoanalyse og egopsykologi	Ole Michael Spaten	Ewen; Freud (1933); Sandler & Freud, Erikson
4	4 x 45 min.	Behavioristiske aspekter af personligheden	Ole Michael Spaten	Ewen; Skinner; Spaten (2009); Spaten et al. (2014); Watson & Rayner
5	4 x 45 min.	Humanistiske og eksistentiale aspekter af personlighedspsykologien	Ole Michael Spaten	Deurzen; Ewen; Maslow; Rogers; Yalom
6	4 x 45 min.	Kognitive aspekter af personlighedspsykologien	Casper Feilberg	Cushman; Ellis; Ewen; Kelly; Peterson et al.; Outhwaite; Spaten (2014)
7	4 x 45 min.	Socialkognitive aspekter af personligheden	Casper Feilberg	Bandura; Ewen; Rotter & Mulry; Spaten (2010)
8	4 x 45 min.	Trækteori	Ane Søndergaard Thomsen	Ewen; McCrae & Costa; Mischel
9	4 x 45 min.	Interaktionistiske aspekter af personligheden, socialkonstruktionisme og tværkulturelle forståelser af selvet	Ane Søndergaard Thomsen	Bronfenbrenner; Brewer & Gardner; Burr; Ewen; Markus & Kitayama; McAdams (2001); Spaten (2014); Thomsen

Nedenfor følger en kort beskrivelse af hovedpunkterne ved de enkelte forelæsninger, efterfulgt af en oversigt over den del af det samlede pensum (det/de enkelte værk/værker) der er tilknyttet forelæsningen. Teksterne forventes læst inden forelæsningen, der typisk tager udgangspunkt i disse, men den studerende kan ikke forvente at forelæsningen gennemgår teksterne.

1. forelæsning: Introduktion til personlighedspsykologi, psykologiens historie samt metoder og modeller i personlighedspsykologisk forskning

2 timer ved *Ole Michael Spaten*

I denne forelæsning gives en introduktion til disciplinen personlighedspsykologi, de otte aspekter, en række væsentlige psykologiske begreber og de typiske forskningsmetoder, der anvendes ved personlighedspsykologiske undersøgelser af mennesker.

Forelæsningens pensum:

- Ewen, R.B. (2014). Introduction. Theories of personality (Chapter 1). In *An introduction to theories of personality*. (7th ed., pp. 3-10). Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates [8 s.]
- McAdams, D.P. (2009). Chapter 1. Studying the person. In *The person. An introduction to the science of personality psychology* (5th ed., pp.2-26). Hoboken, NJ: John Wiley & Sons [25 s.]
- Rønn, C. (2006). *Almen videnskabsteori* (pp. 242-243 + 248-256.). København: Alinea [9 s.]
- Spaten, O.M. (2015). *Making one self*. In O. M. Spaten, *Børns identitet og selvopfattelse* (pp. 4-38). Aalborg: Forlaget CHREB [34 s.]
- Spaten, O.M. (2014). Identitet og selvopfattelse som psykologiske begreber. In O.M. Spaten (Ed.), *Unges identitet og selvopfattelse. Kvalitative og kvantitative studier - aktuel empirisk forskning* (pp. 11-27). Aalborg: Aalborg Universitetsforlag [14 s.]

2. forelæsning: Biologiske aspekter af personligheden

4 timer ved *Ole Michael Spaten*

I denne forelæsning gives en introduktion til de biologiske aspekter af personligheden og fundamentale begreber såsom gener, nervesystemet og temperament tematiseres i forhold til klassisk og nyere personlighedspsykologisk forskning. Endvidere vil der blive givet en kort fremstilling af grundlaget for en biologisk forståelse af personligheden samt perspektiver fra nyere forskning i evolutionær psykologi. Kan det biologiske perspektiv f.eks. give et perspektiv i forhold til, at nogen undersøgelser viser, at stedfædre er mere voldelige over for spædbørn end biologiske fædre? Forelæsningen afsluttes med en kritisk stillingtagen til resultater af den personlighedspsykologiske forskning.

Forelæsningens pensum:

- Buss, D. M. (2009). The great struggles of life: Darwin and the emergence of evolutionary psychology. *American Psychologist*, 64(2), 140-148 [8 s.]
- Daly, M. & Wilson, M.I. (1996). Violence against stepchildren. *Current Directions in Psychological Science*, 5(3), 77-81 [4 s.]
- Eysenck, H.J., Easting, G., & Eysenck, S.B.G. (1970). Personality Measurement in Children: A Dimensional Approach. *Journal of Special Education*, 4(3), 261-263 [2 s.]
- Kozorovitskiy, Y., Hughes, M., Lee, K., & Gould, E. (2006). Fatherhood affects dendritic spines and vasopressin V1a receptors in the primate prefrontal cortex. *Nature Neuroscience*, 9(9), 1094-1095 [2 s.]
- Spaten, O.M. & Friis, S. (2014). At starte på universitetet. Et kvalitativt studie af identitetsdannelse blandt gryende voksne. In O.M. Spaten (Ed.), *Unges identitet og selvopfattelse. Kvalitative og kvantitative studier – aktuel empirisk forskning* (pp. 95-123). Aalborg: Aalborg Universitetsforlag [26 s.]
- Zuckerman, M., & Glicksohn, J. (2016). Hans Eysenck's personality model and the constructs of sensation seeking and impulsivity. *Personality and Individual Differences*, 103, 48-52

3. forelæsning: Psykoanalyse og egopsykologi

4 timer ved *Ole Michael Spaten*

Forelæsningen skitserer psykologiens opståen med Freuds psykoanalyse, der fremstilles i sin bredde og historiske kontekst. En kort indføring i Anna Freud og Eriksons teori følger tillige som baggrund for den efterfølgende udvikling af det psykodynamiske felt med korte nedslag enkelte i arvtagere, der belyser aktive dele af teorien og en kritisk forståelse af dens videnskabelige status og sociokulturelle sammenhæng.

Forelæsningens pensum:

- Ewen, R.B. (2014). Sigmund Freud. Psychoanalysis (Chapter 2) and Erik Erikson. Ego Psychology (Chapter 8). In *An introduction to theories of personality*. (7th ed., pp. 11-51, 157-180). Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates [63 s.]
- Erikson, E. H. (1968). *Identity, Youth and Crisis*. (Chapter III (pp. 91-96 + 128-141)). New York: Norton & Company.
- Freud, S. (1933/1973). Forelæsning 31: Den psykiske personligheds bestanddele. I *Nye forelæsninger til indføring i psykoanalysen*. (pp. 400-417). København: Hans Reitzels Forlag [18 s.]
- Sandler, J., & Freud, A. (1981). Discussions in the Hampstead Index on "The Ego and the Mechanisms of Defense": IV. The Mechanisms of Defense. *Bulletin of the Anna Freud Centre, Hampstead Clinic*, 4(1), 151-156 [i uddrag 5 sider]

4. forelæsning: Behavioristiske aspekter af personligheden

4 timer ved *Ole Michael Spaten*

Med overskriften behavioristiske aspekter af personligheden vil dagens lektioner diskutere væsentlige begreber såsom betingning, læring, generalisering, udslukning og computerspil – sat i forhold til klassisk og nyere personlighedspsykologisk forskning, herunder forældreskabets betydning i personlighedens dannelse. Sideløbende hermed vil grundlaget for behaviorismen kort blive fremstillet, hvorefter der lægges hovedvægt på knudepunkter i teoriudviklingen inden for adfærdspsykologi og radikal behaviorisme. Klassisk og operant betingning fremstilles som parametre for læreprocespsykologi. Forelæsningen afslutter med en kritisk stillingtagen til resultater af den personlighedspsykologiske forskning.

Forelæsningens pensum:

- Ewen, R.B. (2014). Part IV. The Behaviorist Perspective. (Chapter 14) B. F. Skinner. Radical Behaviorism. In *An introduction to theories of personality*. (7th ed., pp. 287-315). Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates [29 s.]
- Skinner, B.F. (1990). Can psychology be a science of mind? *American Psychologist*, 45(11), 1206-1210 [5 s.]
- Spaten, O.M. (2009). *Adfærd og tanker i et integreret terapeutisk forløb – en oversigt*. Upubliceret skema til psykologistuderende. AAU [1 s.]
- Spaten, O.M., Dahl-Jensen, S., Christiansen, N.H., Rahbek, J. & Rahbek, L.E.B. (2014). Forældreskab. In O.M. Spaten (Ed.), *Unges identitet og selvopfattelse. Kvalitative og kvantitative studier - aktuel empirisk forskning* (pp. 153-178). Aalborg: Aalborg Universitetsforlag [21 s.]
- Watson, J.B. & Rayner, R. (1920). Conditioned Emotional Reactions. *Journal of Experimental Psychology*, 3(1), 1-14 [14 s.]

5. forelæsning: Humanistiske og eksistentiale aspekter af personlighedspsykologien

4 timer ved *Ole Michael Spaten*

Lektionen har til formål at præsentere og diskutere specifikke elementer af den humanistiske og eksistentiale psykologiske teoretiske, videnskabshistoriske og -teoretiske grundlag. Nyere forskning vil blive præsenteret side om side med eksempler på dens klassiske tilgange. Positionen vil blive relateret til andre psykologiske hovedstrømninger, ligesom der vil blive fremstillet en case som eksemplarisk humanistisk approach samt en diskussion af tilværelsens grundvilkår og hvordan eksistentielle temaer har betydning for menneskets personlighedsdannelse. Sluttelig vil forelæsningen rumme en kritisk diskussion af resultater og grundlag for positionens personlighedspsykologiske forskning.

Forelæsningens pensum:

- Deurzen, E. van (1997). Worldviews, paradoxes and dialectics. (Chapter 13). In *Everyday mysteries*. (pp.131-144). London: Routledge [13 s.]
- Ewen, R.B. (2014). Part II. The Humanistic Perspective. (Chapter 9) Carl R. Rogers. Self-Actualization Theory (I) & (Chapter 10) Abraham H. Maslow. Self-Actualization Theory (II) In *An introduction to theories of personality*. (7th ed., pp. 181-220). Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates [42 s.]
- Maslow, A.H. (1968). Deficiency motivation and growth motivation. In *Toward a psychology of being* (pp. 25-49). New York: Van Nostrand [24 s.]
- Rogers, C.R. (1995). What understanding and acceptance mean to me. *Journal of Humanistic Psychology*, 35(4), 7-22 [16 s.]
- Yalom, I.D. (1980). *Introduction to Existential Psychotherapy*. (Chapter 1), 3–26 New York: Basic Books [23s.]

Supplerende læsning:

- Reiss, S. & Havercamp, S.M. (2005). Motivation in Developmental Context: A New Method for Studying Self-Actualization. *Journal of Humanistic Psychology*, 45(1), 41-53 [13 s.]

6. forelæsning: Kognitive aspekter af personlighedspsykologien

4 timer ved *Casper Feilberg*

Forelæsningen præsenterer den kognitive tilgang til forståelsen af personligheden, bl.a. repræsenteret ved Kelly's Personal Construct Theory, og begreber som kognitiv skema og learned helplessness (Kognitiv skema og learned helplessness beskrives sidst i kapitlet om Bandura og socialkognitiv teori i Ewen grundbogen). Eftersom den kognitive tilgang bygger på særlige antagelser om personligheden og foretrukne forskningstilgange, indledes forelæsningen med en undersøgelse af forskelle og ligheder mellem den kognitive tilgang og de øvrige fremtrædende tilgange til studiet af personligheden. Det sker bl.a. med inddragelse af Habermas' erkendelsesinteresser. Herved kastes lys over den kognitive tilgangs empiriske grundlag. Endelig modstilles den kognitive opfattelse af selvet med Cushman's decenterede opfattelse af selvet, i diskussion med den kognitive terapeut Ellis' opfattelse. Anbefalet læserækkefølge: Ewen (Kelly), Kelly, Cushman, Ellis, Spaten, Outhwaite, Peterson et al.

Forelæsningens pensum:

- Cushman, P. (1990). Why the Self is empty: Toward a historically situated psychology. *American Psychologist*, 45(5), 599-611 [13 s.]
- Ellis, A. (1991). How to fix the empty Self. *American Psychologist*, 46(5), 539-540 [1 s.]
- Ewen, R.B. (2014). Part V: The Cognitive Perspective. (Chapter 15) George A. Kelly. The Psychology of Personal Constructs. In *An introduction to theories of personality*. (7th ed., pp. 317-339). Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates [22 s.]

- Kelly, G.A. (1977). Personal Construct Theory and the Psychotherapeutic Interview. *Cognitive Therapy and Research*, 1(4), 355-362 [8 s.]
- Outhwaite, W. (1997). *Habermas. En kritisk introduktion*, (Erkendelse og interesse, pp. 35-36). Hans Reitzels Forlag, København. [2 sider]
- Peterson, C., Seligman, M.E.P., Yurko, K.H., Martin, L.R., & Friedman, H.S. (1998). Catastrophizing and Untimely Death. *Psychological Science*, 9(2), 127-130 [4 s.]
- Spaten, O. M. (2014). Udviklingen af identitet og selvopfattelse. In O.M. Spaten (Ed.), *Unge identitet og selvopfattelse. Kvalitative og kvantitative studier - aktuel empirisk forskning* (pp. 29-69). Aalborg: Aalborg Universitetsforlag [40 s.]

7. forelæsning: Socialkognitive aspekter af personligheden

4 timer ved *Casper Feilberg*

I et opgør med, og som en videreudvikling af, den behavioristiske forståelse af personligheden, udvikler Bandura m.fl. den socialkognitive tradition. Denne tradition medfører en ny forståelse af kognitionens betydning for vores adfærd, af indlæring og rollemodellernes betydning. Forelæsningen præsenterer traditionens centrale begreber, antagelser og forskningsresultater, ikke mindst repræsenteret ved Bandura og Rotters arbejde. Kritiske betragtninger og diskussioner præsenteres. Endelig gives eksempler fra aktuel forskning, som anvender socialkognitive forståelser. Anbefalet læserækkefølge: Ewen (Bandura), Bandura, Rotter & Mulry & Spaten.

Forelæsningens pensum:

- Bandura, A. (2007). Reflections on an Agentic Theory of Human Behavior. *Tidsskrift for Norsk Psykologforening*, 44(8), 995-1004 [10 s.]
- Ewen, R.B. (2014). Albert Bandura. Social-Cognitive Theory (Chapter 16). In *An introduction to theories of personality*. (7th ed., pp. 341-360). Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates [19 s.]
- Rotter, J.B. & Mulry, R.C. (1965). Internal versus external control of reinforcement and decision time. *Journal of Personality and Social Psychology*, 2(4), 598-604 [7 s.]
- Spaten, O.M. (2010). Når vi snakker med børn - om selvværd, ros og ris (pp. 4-25). In *Når forældre og professionelle snakker med børn*. Aalborg: Forlaget CHREB [22 s.]

8. forelæsning: Trækteori

4 timer ved *Ane Søndergaard Thomsen*

Forelæsningen diskuterer ideen om at måle og forstå personligheden på basis af et antal faktorer, herunder Big Five modellen. Dernæst præsenteres den efterfølgende kritik, der blandt andet blev kendt under navnet "person-situation debatten" fremført af blandt andre Walter Mischel. Sluttelig præsenteres trækteoriernes forsøg på at indarbejde konteksten i en Fem Faktor Teori.

Trækteoriene anvendes ofte i praksis, fx til rekruttering af medarbejdere, hvorfor anvendelsesperspektivet inddrages og diskuteres.

Anbefalet læserækkefølge: Ewen, Mischel, McCrae & Costa.

Forelæsningens pensum:

- Ewen, R.B. (2014). Part III. The Trait Perspective. (Chapter 12) Gordon W. Allport. Trait Theory & (Chapter 13) Raymond B. Cattell and others. Factor-Analytic Trait Theory. In *An introduction to theories of personality*. (7th ed., pp. 239-286). Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates [48 s.]

McCrae, R.R., & Costa, P.T. (2008). The Five-Factor Theory of Personality. In O.P. John, R.W. Robins, & L.A. Pervin (Eds.), *Handbook of Personality. Theory and Research*, 3rd ed. (pp. 159-181). New York: The Guilford Press [23 s.]

Mischel, W. (2004). Toward an integrative science of the person. *Annual Review of Psychology*, 55, 1-22 [18 s.]

9. forelæsning: Interaktionistiske aspekter af personligheden, socialkonstruktionisme og tværkulturelle forståelser af selvet

4 timer ved *Ane Søndergaard Thomsen*

Forelæsningen præsenterer de moderne interaktionistiske og socialkonstruktionistiske forståelser af begreberne identitet, selv og personlighed. Her er fokus meget på miljøets indflydelse. Hermed dannes bro til faget socialpsykologi, men med en personlighedspsykologisk vinkling. Afslutningsvis diskuteres tværkulturelle forståelser af selvet. Det vil bl.a. blive diskuteret, om de forskellige personlighedspsykologiske begreber giver lige stor mening i alle kulturer.

Forelæsningen behandler flere undertemaer. Nedenfor grupperes pensum:

- Økologisk systemteori/intro: Bronfenbrenner, Ewen
- Strukturel symbolsk interaktionisme: Thomsen
- Socialkonstruktionisme/narrativ: Burr, McAdams, Schultz-Jørgensen
- Tværkulturel psykologi: Brewer & Gardner, Markus & Kitayama

Forelæsningens pensum:

Bronfenbrenner, U. (1994). Ecological Models of Human Development. In T. Husen & T.N. Postlethwaite (Eds.), *International Encyclopaedia of Education*, 2nd ed., Vol 3. Oxford: Pergamon Press (pp. 1643-1647). [5 s.]

Brewer, M. B., & Gardner, W. (1996). Who is this “we”? Levels of collective identity and self-representations. *Journal of Personality and Social Psychology*, 71(1), 83–93 [11 s.]

Burr, V. (2015). What is social constructionism? In *Social constructionism*, 3rd ed. (pp. 1-30). London: Routledge [30 s.]

Ewen, R.B. (2014). Conclusion. Perspectives and postscript (Chapter 17). In *An introduction to theories of personality*. (7th ed., pp. 361-385). Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates [24 s.]

Markus, H., & Kitayama, S. (1991). Culture and the self: Implications for cognition, emotion, and motivation. *Psychological Review*, 98(2), 224–253 [30 s.]

McAdams, D.P. (2001). The psychology of life stories. *Review of General Psychology*, 5(2), 100-122 [23 s.]

Schultz Jørgensen, P. (2014). Identitet som social konstruktion. In O.M. Spaten (Ed.), *Unges identitet og selvopfattelse. Kvalitative og kvantitative studier – aktuel empirisk forskning* (pp. 71-94). Aalborg: Aalborg Universitetsforlag. [21 s.]

Spaten, O.M. (2014). Unges identitet og selvopfattelse. Afslutning, status og perspektiver. In O. M. Spaten (Ed.), *Unges identitet og selvopfattelse. Kvalitative og kvantitative studier - aktuel empirisk forskning* (pp. 211-228). Aalborg: Aalborg Universitetsforlag [18 s.]

Thomsen, A.S. (2006). *Identity Control Theory - en samling af otte artikler af Peter J. Burke*. Aalborg: Aalborg Universitet, Institut for Kommunikation, Klinisk organisations- og arbejdspsykologi (KOAP) [52 s.]

Supplerende læsning:

Funder, D.C. (2001). Personality. *Annual Review of Psychology*, 52, 197-221 [25 s.]

Winther-Lindqvist, D. (2014). Forhandling af sociale identiteter på tværs af klasserum. In O.M. Spaten (Ed.), *Unges identitet og selvopfattelse. Kvalitative og kvantitative studier - aktuel empirisk forskning* (pp. 179-210). Aalborg: Aalborg Universitetsforlag [25 s.]

Modulets samlede pensum

Grundbøger:

(kan købes/bestilles i Factum books: <http://factumbooks.dk> ; e-mail: aalborg@factumbooks.dk , Tlf. Aalborg: 89 37 35 85)

Ewen, R.B. (2014). *An introduction to theories of personality*. (7. udg.). Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates. [275 s.]

Spaten, O.M. (Ed.) (2014). *Unges identitet og selvopfattelse. Kvalitative og kvantitative studier - aktuel empirisk forskning*. Aalborg: Aalborg Universitetsforlag.

Nedenfor dels tekster som den studerende downloader ('klikker sig til') via de markerede 'dybe link' og dels tekster som findes kompendiet (og som er markeret med ☐):

OBS: "Kompendietekster" kan findes i kursusrummet på Moodle

Bandura, A. (2007). Reflections on an Agentic Theory of Human Behavior. *Tidsskrift for Norsk Psykologforening*, 44(8), 995-1004 [10 s.]

http://www.psykologtidsskriftet.no/index.php?seks_id=28833&a=2

Brewer, M.B., & Gardner, W. (1996). Who is this "we"? Levels of collective identity and self-representations. *Journal of Personality and Social Psychology*, 71(1), 83-93 [11 s.]

<http://zorac.aub.aau.dk/login?url=http://psycnet.apa.org/journals/psp/71/1/83.pdf>

☐ Bronfenbrenner, U. (1994). Ecological Models of Human Development. In T. Husen & T.N. Postlethwaite (Eds.), *International Encyclopaedia of Education*, 2nd ed., Vol 3. Oxford: Pergamon Press (pp. 1643-1647). [5 s.]

☐ Burr, V. (2015). What is social constructionism? In *Social constructionism*, 3rd ed. (pp. 1-30). London: Routledge [30 s.]

Buss, D. M. (2009). The great struggles of life: Darwin and the emergence of evolutionary psychology. *American Psychologist*, 64(2), 140-148 [8 s.]

<http://psycnet.apa.org.zorac.aub.aau.dk/fulltext/2009-01602-005.pdf>

Cushman, P. (1990). Why the Self is empty: Toward a historically situated psychology. *American Psychologist*, 45(5), 599-611 [13 s.]

<http://zorac.aub.aau.dk/login?url=http://psycnet.apa.org/journals/amp/45/5/599.pdf>

Daly, M. & Wilson, M.I. (1996). Violence against stepchildren. *Current Directions in Psychological Science*, 5(3), 77-81 [4 s.]

http://zorac.aub.aau.dk/login?url=http://www.jstor.org/stable/20182397?seq=1#page_scan_tab_contents

☐ Deurzen, E. van (1997). Worldviews, paradoxes and dialectics. (Chapter 13). In *Everyday mysteries*. (pp.131-144). London: Routledge [13 s.]

Ellis, A. (1991). How to fix the empty Self. *American Psychologist*, 46(5), 539-540 [1 s.]

<http://zorac.aub.aau.dk/login?url=http://psycnet.apa.org/journals/amp/46/5/539.pdf>

- Erikson, E. H. (1968). *Identity, Youth and Crisis*. (Chapter III (pp. 91-96 + 128-141)). New York: Norton & Company.
- Eysenck, H.J., Easting, G., & Eysenck, S.B.G. (1970). Personality Measurement in Children: A Dimensional Approach. *Journal of Special Education*, 4(3), 261-263 [2 s.]
<http://zorac.aub.aau.dk/login?url=http://sed.sagepub.com/content/4/3/261>
- Freud, S. (1933). Forelæsning 31: Den psykiske personligheds bestanddele. I *Nye forelæsninger til indføring i psykoanalysen*. (pp. 400-417). København: Hans Reitzels Forlag [18 s.]
- Kelly, G.A. (1977). Personal Construct Theory and the Psychotherapeutic Interview. *Cognitive Therapy and Research*, 1(4), 355-362 [8 s.]
<http://zorac.aub.aau.dk/login?url=http://link.springer.com/article/10.1007/BF01663999>
- Kozorovitskiy, Y., Hughes, M., Lee, K., & Gould, E. (2006). Fatherhood affects dendritic spines and vasopressin V1a receptors in the primate prefrontal cortex. *Nature Neuroscience*, 9(9), 1094-1095 [2 s.]
<http://www.nature.com.zorac.aub.aau.dk/neuro/journal/v9/n9/pdf/nn1753.pdf>
- Markus, H.R., & Kitayama, S. (1991). Culture and the self: Implications for cognition, emotion, and motivation. *Psychological Review*, 98(2), 224-253 [30 s.]
<http://psycnet.apa.org.zorac.aub.aau.dk/journals/rev/98/2/224.pdf>
- Maslow, A.H. (1968). Deficiency motivation and growth motivation. In *Toward a psychology of being* (pp. 25-49). New York: Van Nostrand [24 s.]
- McAdams, D.P. (2009). Chapter 1. Studying the person. In *The person. An introduction to the science of personality psychology* (5th ed., pp.2-26). Hoboken, NJ: John Wiley & Sons [25 s.]
- McAdams, D.P. (2001). The psychology of life stories. *Review of General Psychology*, 5(2), 100-122 [23 s.]
<http://www.sesp.northwestern.edu/docs/publications/430816076490a3ddfc3fe1.pdf>
- McCrae, R.R., & Costa, P.T. (2008). The Five-Factor Theory of Personality. In O.P. John, R.W. Robins, & L.A. Pervin (Eds.), *Handbook of Personality. Theory and Research*, 3rd ed. (pp. 159-181). New York: The Guilford Press [23 s.]
- Mischel, W. (2004). Toward an integrative science of the person. *Annual Review of Psychology*, 55, 1-22 [18 s.]
<http://www.annualreviews.org/doi/pdf/10.1146/annurev.psych.55.042902.130709>
- Outhwaite, W. (1997). *Habermas. En kritisk introduktion*, (Erkendelse og interesse, pp. 35-36). Hans Reitzels Forlag, København. [2 sider]
- Peele, S. & DeGrandpre, R. (1995). My Genes Made Me Do It. *Psychology Today*, 28(4), 50-68 [8 s.]
<https://www.psychologytoday.com/articles/199507/my-genes-made-me-do-it>
- Peterson, C., Seligman, M.E.P., Yurko, K.H., Martin, L.R., & Friedman, H.S. (1998). Catastrophizing and Untimely Death. *Psychological Science*, 9(2), 127-130 [4 s.]
<http://journals.sagepub.com.zorac.aub.aau.dk/doi/pdf/10.1111/1467-9280.00023>
- Rogers, C.R. (1995). What understanding and acceptance mean to me. *Journal of Humanistic Psychology*, 35(4), 7-22 [16 s.]
<http://journals.sagepub.com.zorac.aub.aau.dk/doi/pdf/10.1177/00221678950354002>

Rotter, J.B. & Mulry, R.C. (1965). Internal versus external control of reinforcement and decision time. *Journal of Personality and Social Psychology*, 2(4), 598-604 [7 s.]
<http://psycnet.apa.org.zorac.aub.aau.dk/journals/psp/2/4/598.pdf>

☐ Rønn, C. (2006). *Almen videnskabsteori* (pp. 242-243 + 248-256.). København: Alinea [9 s.]

☐ Sandler, J., & Freud, A. (1981). Discussions in the Hampstead Index on "The Ego and the Mechanisms of Defense": IV. The Mechanisms of Defense. *Bulletin of the Anna Freud Centre, Hampstead Clinic*, 4(3), 151-156 [uddrag 5 sider]

Skinner, B.F. (1990). Can psychology be a science of mind? *American Psychologist*, 45(11), 1206-1210 [5 s.] <http://psycnet.apa.org.zorac.aub.aau.dk/journals/amp/45/11/1206.pdf>

☐ Spaten, O.M. (2015). *Making one self*. In O.M. Spaten, *Børns identitet og selvopfattelse* (pp. 4-38). Aalborg: Forlaget CHREB [34 s.]

☐ Spaten, O.M. (2010). Når vi snakker med børn - om selvværd, ros og ris (pp. 4-25). In *Når forældre og professionelle snakker med børn*. Aalborg: Forlaget CHREB [22 s.]

☐ Spaten, O.M. (2009). *Adfærd og tanker i et integreret terapeutisk forløb – en oversigt*. Upubliceret skema til psykologistuderende. AAU [1 s.]

Thomsen, A.S. (2006). *Identity Control Theory - en samling af otte artikler af Peter J. Burke*. Aalborg: Aalborg Universitet, Institut for Kommunikation, Klinisk organisations- og arbejdspsykologi (KOAP) [52 s.]
http://www.koap.aau.dk/KOAP_Dokumenter/Ane_Burke%20ICT_netversion_2006-09-26_02.25.12.pdf

☐ Yalom, I.D. (1980). *Introduction to Existential Psychotherapy*. (Chapter 1), 3–26. New York: Basic Books [23s.]

Zuckerman, M., & Glicksohn, J. (2016). Hans Eysenck's personality model and the constructs of sensation seeking and impulsivity. *Personality and Individual Differences*, 103, 48-52 [4 s.]
https://ac-els-cdn-com.zorac.aub.aau.dk/S0191886916302562/1-s2.0-S0191886916302562-main.pdf?_tid=d0f3ccd6-b335-4c70-b7d2-c03762d66ac0&acdnat=1520765933_09605cbf9f0a0a4ef8f422cbfd56c2cc

Watson, J.B. & Rayner, R. (1920). Conditioned Emotional Reactions. *Journal of Experimental Psychology*, 3(1), 1-14 [14 s.] <http://psycnet.apa.org.zorac.aub.aau.dk/journals/amp/55/3/313.pdf>

I alt ca. 1060 sider

Supplerende litteratur

Funder, D.C. (2001). Personality. *Annual Review of Psychology*, 52, 197-221 [25 s.]
<http://zorac.aub.aau.dk/login?url=http://search.proquest.com/docview/205845182?OpenUrlRefId=info:xri/sid:primo&accountid=8144>

Reiss, S. & Havercamp, S.M. (2005). Motivation in Developmental Context: A New Method for Studying Self-Actualization. *Journal of Humanistic Psychology*, 45(1), 41-53 [13 s.]
<http://journals.sagepub.com.zorac.aub.aau.dk/doi/pdf/10.1177/0022167804269133>

ProblemBaseret Læring

Modulbeskrivelse:

Modultitel, ECTS-angivelse:**Problembaseret læring** (*Problem-based learning*)

Stads: HEA110004F

5 ECTS

Placering:

1 Semester

Modulansvarlig:

Casper Feilberg (feilberg@hum.aau.dk)

Undervisere:

Casper Feilberg (feilberg@hum.aau.dk)

Charlotte Wegener (cw@hum.aau.dk)

Ulla Konnerup (ullak@hum.aau.dk)

Projektvejledere og seminarholdere: (grupperne får først tildelt vejleder i september)

Casper Feilberg (feilberg@hum.aau.dk)

Peter Clement Lund (pclement@hum.aau.dk)

Ulla Konnerup (ullak@hum.aau.dk)

Patrick Bender (pbender@hum.aau.dk)

NN

NN

Antal seminarholdere: 6

Antal seminarhold per seminarholder: 1

Antal studerende per vejleder: tre vejledere har ca. 24 studerende (4 PBL grupper á 6 højest studerende), og tre vejledere har ca. 30 studerende (5 PBL grupper á 6 højest studerende).

Type og sprog:

Kursusmodul og projektmodul. Dansk.

Mål:

Den studerende skal gennem modulet opnå:

Viden om og forståelse af

- teoretiske tilgange til problembaseret læring
- metodologiske refleksioner forbundet med en videnskabelig undersøgelse af en problemstilling teoretisk og empirisk, fx i form af undersøgelsesdesign
- sammenhængen mellem valget af fænomen/problemstilling, forskningsspørgsmål, erkendelsesinteresse, forskningsformål (beskrive, forstå, forklare, forudsige osv.), metode og evt. forskningsparadigme, samt disse valgs betydning for undersøgelsens resultater
- samarbejds-mæssige og processuelle muligheder og udfordringer ved projekt- og gruppearbejdet
- planlægning af projektførløb, akademisk skrivning og formalia
- forventninger til rollen som universitetsstuderende på et PBL-universitet, til projektgruppen samt til vejledersamarbejdet

Færdigheder i

- at identificere og formulere en relevant problemstilling inden for det samfunds- og humanvidenskabelige område
- at beskrive og begrunde metodevalg med henblik på det valgte problem
- at indsamle og anvende relevant viden eller empiri i forhold til undersøgelsen af det valgte problem
- at formulere og reflektere over udfordringer og muligheder ved problembaserede læringsforløb indivi-

duelt og i gruppesammenhæng, bl.a. i form af projekt-procesbeskrivelse

- at formidle et bredt kendskab til problembaseret læring som (sam-)arbejdsform og videnskabelig undersøgelsesmetode til fagfæller og ikke-specialister

Kompetencer til

- at anvende ovenstående viden og færdigheder til at indgå i fagligt samarbejde om undersøgelsen af komplekse problemstillinger ved hjælp af den problemorienterede og projektorgeriserede tilgang på en selvstændig, professionel og selvrefleksiv måde
- at tilrettelægge og gennemføre et problembaseret projektførløb i studie- og arbejdssammenhænge på en metodologisk reflekteret måde
- at identificere egne læringsbehov og selvstændigt tage ansvar for egen faglig udvikling som lærende på et PBL-universitet

Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre:

Modulet Problembaseret læring er både en indføring i projektarbejdets håndværk, såvel som de overordnede principper i videnskabelig og selvstændig undersøgelse af en relevant human- og samfundsvidenskabelig problemstilling.

I PBL modulet arbejder studerende sammen i PBL grupper (de samme grupper som RUS grupperne) omkring udarbejdelsen af både PBL projektet, PBL refleksionsopgaven og Procesbeskrivelsen.

PBL refleksionsopgaven er en skriftlig opgave omkring PBL teori, som PBL gruppen besvarer som gruppe, og besvarelsen lægges som bilag ved PBL projektet.

PBL projektet er en projektgruppes selvvalgte undersøgelse af en relevant problemstilling. PBL-projektets temaramme er "Deltagerobservation af fænomener i hverdagslivet", og den valgte problemstilling undersøges i forlængelse af socialpsykologisk teori og personlighedspsykologisk teori – semestrets to andre kursusmoduler.

PBL-modulet udgør et af semestrets i alt tre kurser (Socialpsykologi med samfundsteori, samt Personlighedspsykologi). PBL modulet er organiseret således, at det sikrer en introduktion til de forståelser og den videnskabelige indstilling, som de to andre kurser forudsætter ved deres eksamen. PBL refleksionsopgaven, PBL projektet og den afsluttende mundtlige eksamen i PBL modulet er derfor placeret således, at PBL eksamen udgør den første eksamen på 1. semester. PBL modulet giver nemlig den studerende viden om, færdigheder i og kompetencer til at arbejde problemorienteret, gruppeorganiseret, med forståelse for akademisk formalia, samt kompetencer til at udvikle videnskabelige tekster, bl.a. i form af en PBL projektrapport. Det sidste sker med støtte af en projektvejleder i forhold til at identificere en relevant problemstilling, at undersøge den og afrapportere undersøgelsen og dens resultater, dvs. at redegøre for den anvendte teori og metode, at analysere og fortolke empirien via teori, og at diskutere den anvendte teori, empiri og metode samt undersøgelsens resultater på en selvstændig og selvkritisk måde.

Omfang og forventet arbejdsindsats:

6 forelæsninger (5 x 2 timer, 1 x 4 timer)

4 seminargange (3 x 2 timer ved projektvejleder, 1 x 4 timer ved underviser)

Gruppevejledning samt de tre seminarer ved projektvejleder.

Selvstændig organisering af projekt- og gruppearbejdet på campus mv.

Skriftlige produkter: Udarbejdelse af PBL projekt, PBL refleksionsopgave og Procesbeskrivelse.

Mundtlig gruppeeksamen med intern censur.

For at bestå kurset er det en forudsætning at man deltager aktivt i og bidrager til det fælles projektarbejde på campus mv. Om man bor i Aarhus, Odense eller Aalborg fordrer modulets undervisning og projektarbejde at man deltager via fysisk fremmøde. Forelæsninger og seminarer understøtter projektarbejdet og dermed tilegnelsen af kursets viden, færdigheder og kompetencer. Det indbefatter ikke mindst et selvstændigt arbejde med kursets pensum som giver den fornødne viden. Da semesterstarten ofte er hektisk kan pensummet til de første forelæsninger med fordel læses i så god tid som muligt, evt. inden semesterstart. **Anskaf derfor pensumbøger samt kompendium i god tid, sidstnævnte fås kun hos FACTUM Books – også i august.**

OBS: "Kompendietekster" kan findes i kursusrummet på Moodle

Ud over pensum forventes studerende at være bekendt med:

- Studiehåndbogen (denne forventes læst inden kursets start, særligt afsnit 2 vedr. formalia, downloades på www.psykologi.aau.dk).
- Eksempel på PBL projekt (offentliggøres på modulets kursusrum på Moodle sidst i august).

5 ECTS svarer til 135 timers arbejdsindsats, og disse forventes fordelt på følgende måde:

Aktivitet	Timer
6 forelæsninger à 14 timer i alt	14
4 seminargange (3 x 2 timer, 1 x 4 timer)	10
Projektvejledning (6-mands gruppe)	4,5
Læsning, projektarbejde mv.	104,5
Mundtlig Eksamen	2

NB: lektioner tælles som timer.

Antal forelæsninger: 6 x 2 timer

Antal forelæsningshold: 1

Antal seminar timer: 1 x 4 timer, 3 x 2 timer (projektvejleder)

Antal seminarhold (ved projektvejledning): 6

Deltagere: Studerende på 1. semester (bachelor i psykologi)

Deltagerforudsætninger: Bachelorstuderende ved psykologistudiet

Modulaktiviteter:

PBL-modulet består af forelæsninger, seminarer og projektvejledning samt mundtlig projekt- og gruppeeksamen. Mellem forelæsningerne arbejder projektgrupperne selvstændigt med PBL-refleksionsopgaven og senere med selve PBL-projektet. PBL-projektet udføres som gruppearbejde, der understøttes af seminargange samt af projektvejledning. Forløbet afsluttes med en gruppeeksamen med udgangspunkt i det skriftlige projekt, inkl. Procesbeskrivelse og PBL refleksionsopgaven vedlagt som bilag.

Eksamen:

En intern kombineret skriftlig og mundtlig prøve i Problembaseret læring. Prøven har form af en samtale mellem den studerende, eksaminator og censor på baggrund af semestrets PBL-projekt. Projektet omhandler en selvvalgt og vejledergodkendt problemstilling inden for semestrets temaramme, med en Procesbeskrivelse og en PBL-refleksionsopgave vedlagt som bilag.

Omfang: Projektrapporten skal være på mindst 4 sider og højst 5 sider pr. studerende. Bilag i form af Procesbeskrivelsen og PBL refleksionsopgaven tæller ikke med i forhold til disse max side-angivelser.

Grundlaget for vurderingen af den enkelte studerendes præstation (bestået/ ikke bestået) ved den mundtlige gruppeeksamen, bygger på den studerendes deltagelse i projektarbejdet og dermed arbejdet med relevante dele af PBL modulets pensum, og kommer bl.a. til udtryk ved:

- Skriftligt grundlag:
 - Det skriftlige PBL projekt omkring en selvvalgt problemstilling (fælles)
 - Bilag: PBL refleksionsopgaven, som diskuterer PBL modulets pensum (fælles)
 - Bilag: Procesbeskrivelsen, omhandler gruppeprocessen (fælles)
- Mundtligt grundlag, ved gruppeeksamen:
 - Individuelt 5 min. eksamensoplæg (individuelt)
 - Den enkeltes bidrag til den fælles mundtlige diskussion under eksamen (individuelt)

Afleveringsform og – tidspunkt: Projektet afleveres i printet form i to eksemplarer inkl. bilag. Se dog de altid gældende regler i dokumenterne "Vigtige datoer" og "Formalia vedr. prøver".

Link til eksamensplan (når den er tilgængelig): se Moodle.

Forelæsning nr.	Seminar	Titel	Underviser/ Seminarholder
1 (4 x 45 min.)		Forelæsning: Introduktion til Problembaseret projektarbejde og læring (praksis del), overblik over modulet og kurset, om konflikthåndtering, formalia, plagiat.	Casper Feilberg
	A (workshop) (4x45 min.)	Seminar: Dannelsesworkshop samt Introduktion til digital akademisk praksis	Casper Feilberg & Ulla Konnerup
2 (2 x 45 min.)		Forelæsning: Teorier om Problembaseret gruppearbejde og læring (Aalborg modellen): aktuel forskning og diskussioner. Om PBL refleksionsopgaven.	Casper Feilberg
3 (2 x 45 min.)		Forelæsning: Kreativ analytisk skrivning.	Charlotte Wegener
	1 (2 x 45 min.)	Seminar: Feedback på gruppernes udkast til PBL refleksionsopgaven. Refleksion omkring gruppeprocessen og det at være studerende.	Projektvejlederen
4 (2 x 45 min.)		Forelæsning: PBL gruppens projektarbejde starter op. Oplæg: hvordan undersøges den selvvalgte problemstilling via humanvidenskabelig metodologi og undersøgelsesdesign? Om Procesbeskrivelsen.	Casper Feilberg
5 (2 x 45 min.)		Forelæsning: Empiriformer (kvalitativ vs. kvantitativ), teoriens funktion, deltagerobservation som metode, etik. Om eksamen.	Casper Feilberg
	2 (2 x 45 min.)	Seminar: PBL projektet starter op: indledende problemindkredsning.	Projektvejlederen
6 (2 x 45 min.)		Om teori og fortolkning af empiri. Om eksamen.	Casper Feilberg
	3 (2 x 45 min.)	Seminar: Diskussion af tekstudkast af PBL gruppernes projekt: refleksioner omkring teori, empiri og analyse. Spørgsmål vedr. eksamen.	Projektvejlederen
	(2 x 45 min)	Seminar før midtvejsevaluering: Studieforløb, proces, evaluering samt spørgsmål vedr. psyk AAU 1.semester. Alle 6 seminarhold skemalægges med 2 timer	Jensine Nedergaard

	(2 x 45 min)	Seminar efter midtvejsevaluering: Studieforløb, tilknytning til psyk. AAU, eksamen samt spørgsmål. Alle 6 seminarhold skemalægges med 2 timer	Jensine Nedergaard
Midtvejsevaluering	(2 x 45 min)		Jensine Nedergaard
Slutevaluering	(2 x 45 min)		Jensine Nedergaard

Seminar A: Dannelsesworkshop samt Digital akademisk dannelse

Seminaret danner rammen for to seminaraktiviteter:

a) Dannelsesworkshop (Casper Feilberg):

På baggrund af oplæg samt to dannelsesfortællinger om to studerendes udfordringer på psykologistudiet, skal de studerende i mindre grupper diskutere professionsfaglige idealer, akademiske værdier og egne fremtidsdrømme, som en måde at bygge bro mellem det nye akademiske liv som studerende og det fremtidige professionsarbejde som psykolog.

Litteratur: Feilberg (2014a), samt to dannelsesfortællinger (Anna og Sanne) der udleveres via Moodle inden seminaret (Feilberg, unpub).

b) Digital akademisk dannelse (Ulla Konnerup):

Forelæsningen introducerer til Digitale referencesystemer (Mendeley), Dokumentdeling og samarbejde (Google doc/MS Office 365), Digital akademisk litteratursøgning (Primo, databaser samt Google Scholar). Forelæsningen giver ikke en brugergennemgang af redskaberne, men giver en præsentation af mulighederne og problemstillingerne, og henviser til praktiske vejledninger (selvstudie).

Litteratur: Holgaard et al. (2014, kapitel 6), Andersen (2017) samt Heilesen & Davidsen (2016).

Seminarets pensum:

- Andersen, M. H. (2017). Referencehåndtering med Mendeley: mellem organisering, skrivning og samarbejde. *Læring Og Medier (LOM)*, 10(17), 1–19. <https://doi.org/10.7146/lom.v10i17.24196> [15 sider]
- Feilberg, C. (2014a). *Dannelsen af en psykologisk og videnskabelig habitus hos psykologistuderende*, Kapitel: Indledning, pp. 1-7, 9. Academic Books. Publiceret på www.livsverden.dk/feilberg. [5 sider]
- Feilberg, C. (unpub.). Dannelsesfortællingerne om Anna og Sanne. Udviklet på baggrund af ph.d. afhandlingen *Dannelsen af en psykologisk og videnskabelig habitus hos psykologistuderende* (2014). Udleveres til studerende via Moodle i forbindelse med Dannelsesworkshop for 1. semester, psykologi, Aalborg Universitet, september, 2018. [3 sider]
- Heilesen, S., & Davidsen, S. (2016). Projektarbejde og akademisk IT-skoling. *Tidsskriftet Læring Og Medier (LOM)*, 9(15). <https://doi.org/10.7146/lom.v9i15.23106> [23 sider]
- Holgaard, J. E., Ryberg, T., Stegeager, N., Stentoft, D. & Thomassen, A. O. (2014). *PBL - Problembaseret læring og projektarbejde ved de videregående uddannelser*. Samfundslitteratur. [Kapitel 6: projektarbejde og IT værktøjer]

1. forelæsning: Introduktion, projektarbejde, konflikthåndtering, formalia.

Introduktion til det at studere på et universitet, samt introduktion til PBL modulet (undervisningsformerne: seminarerne, projektorløbet og projektvejledningen, og de tre skriftlige produkter: PBL projektet og PBL refleksionsopgaven samt Procesbeskrivelsen). Casebeskrivelsen om Agnete (Feilberg, 2014b) giver indblik i oplevelser forbundet med at skrive projekt på universitetet såsom undren, uoverskuelige udfordringer, gruppedynamikker og konflikter. Viden om gruppedynamikker, roller, gruppetyper, konflikthåndtering, feedback, samt vigtigheden af forventningsafstemning. Endelig introduceres akademisk skrivning, formalia ved akademisk skrivning, projektstruktur, argumentation, samt information om plagiat.

Forelæsningspensum (pædagogisk rækkefølge):

- Feilberg, C. (2014b). *Dannelsen af en psykologisk og videnskabelig habitus hos psykologistuderende*, Kapitel: Casestudie af Agnete og hendes projekt- og gruppearbejde på psykologistudiet, pp. 471-483. Academic Books. Publiceret på www.livsverden.dk/feilberg. [8 sider]
[Casen om Agnete beskriver de udfordringer som projektgruppen kan møde og skal løse sammen. Casen om Andrea beskriver hvordan projektarbejdet kan udfordre den studerende personligt].
- Holgaard, J. E., Ryberg, T., Stegeager, N., Stentoft, D. & Thomassen, A. O. (2014). *PBL - Problembaseret læring og projektarbejde ved de videregående uddannelser*. Samfundslitteratur.
[Kapitel 3, 4, 5, 7 dækker viden om de centrale elementer som er en del af (initieringen af) projektarbejde: planlægning/tidsstyring, forventningsafstemning, samarbejdsudfordringer og deres håndtering].
- Studiehåndbogen for psykologistudiet: se afsnit 1 (om forelæsning, seminarer, vejledning mv.) samt afsnit 2 (formalia). Download den på studiets hjemmeside www.psykologi.aau.dk.

2. forelæsning: Indføring i problembaseret læring, aktuel forskning og diskussioner.

Hvad kan man forstå ved problembaseret læring? Der er i forskningslitteraturen stor uenighed om, hvad man skal forstå herved. Fænomenets historie undersøges, og de forskellige teoretiske udlægninger af problembaseret læring som en praksis skitseres. I tråd med ånden i problembaseret læring afsluttes forelæsningsen med en skitsering af PBL refleksionsopgaven – de studerendes mulighed for at diskutere og tage personligt stilling til problembaseret læring i lyset af pensums forskellige teoretiske perspektiver (gruppeopgave).

Forelæsningspensum (pædagogisk rækkefølge):

- Holgaard, J. E., Ryberg, T., Stegeager, N., Stentoft, D. & Thomassen, A. O. (2014). *PBL - Problembaseret læring og projektarbejde ved de videregående uddannelser*. Samfundslitteratur.
[Kapitel 1+8 samt indledningen. Disse afsnit introducerer til problembaseret læring som princip, som konkret praksis, og endelig som en måde at understøtte studerendes tilegnelse af relevante arbejdsmarkedskompetencer]
- Savin-Baden, M. & Howell, C. (2004). *Foundations of Problem Based Learning*, Kapitel 2: A brief history of problem-based learning, pp. 10-22. Berkshire, GBR: McGraw-Hill Education. [13 sider]
[En britisk udlægning af problembaseret læring, herunder dens historiske rødder.] <https://goo.gl/5z6ipw>
- Graaff, E. de, & Kolmos, A. (2007). History of problem-based and project-based learning. In: E. de Graaff, & A. Kolmos (eds.), *Management of change: implementation of problem-based and project-based learning in engineering*. (s. 1-8). Rotterdam: Sense Publishers. [8 sider]
[Problembaseret læring forstået ud fra et ingeniøruddannelses-perspektiv. Men er denne udlægning helt dækkende for et psykologistudie?]
- Andersen, A. S. & Kjeldsen, T. H. (2015). Theoretical Foundations of PPL at Roskilde University. In: A. S. Andersen & S. B. Heilesen (eds.) *The Roskilde Model: Problem-Oriented Learning and Project Work*, pp. 3-16. Springer. [14 sider] <https://goo.gl/TniiZ>
[Kritik af PBL (Kolmos/AAU) og argumentation for at forstå projektarbejdet som rummende særlige frigørende og kritiske muligheder, til fremme af de studerendes kritiske selvstændighed].

- Feilberg, C. (2014c). *Dannelsen af en psykologisk og videnskabelig habitus hos psykologistuderende*, Kapitel: Eksistens i spil (eksistentielt drama) og det eksemplariske princip (Negt), pp. 111-129. Academic Books. Publiceret på www.livsverden.dk/feilberg. [19 sider]
[Med begrebet om eksistens i spil, samt det eksemplariske princip, præsenteres en psykologisk måde at begribe projektarbejdets muligheder og udfordringer som dannelsesprincip.]
- Wiggins, S., Chiriac, E. H., Abbad, G. L., Pauli, R., & Worrell, M. (2016). Ask Not Only 'What Can Problem-Based Learning Do For Psychology?' But 'What Can Psychology Do For Problem-Based Learning?' A Review of The Relevance of Problem-Based Learning For Psychology Teaching and Research. *Psychology Learning & Teaching*, Vol 15, Issue 2, pp. 136 – 154. [14 sider] <https://goo.gl/ipLlJz>
[Artiklen skitserer forskellige anvendelser af PBL på udenlandske universitetsstudier i psykologi. Bemærk forskellene i udlægningen af PBL ved de forskellige institutioner.]
- Szulewicz, T. & Jensen, M. (2013). PBL In Educational Psychology – Potentials And Challenges. *Journal Of Problem Based Learning In Higher Education*, vol. 1, no. 1 – p. 19-35. [17 sider] <https://goo.gl/FdliVh>
[Kritiske refleksioner omkring PBL. Bemærk dog at artiklen ikke tager udgangspunkt i projektarbejde, men i studenter-opgaver som studerende udfører som del af professionsprogrammet PPSA på kandidatstudiet på Aalborg Universitet]

3. forelæsning: Kreativ analytisk skrivning

At skrive akademisk er mere end en samling teknikker, det er et håndværk og sågar 'a way of life'. I denne forelæsning introduceres der til akademisk skrivning. Da deltagerne undervejs laver skriveøvelser omkring emnet PBL som læringsform, skal studerende medbringe en computer eller papir/blyant at skrive på/med.

Forelæsningens pensum (pædagogisk rækkefølge):

Wegener, C. 2016. *Skriv med glæde. En guide til akademisk skrivning*. København: Samfundslitteratur. (Introduktion samt kapitel 1, 2, 3 pp. 9-55). [35 sider]

4. forelæsning: Undersøgelse af en problemstilling via en ekspliciteret humanvidenskabelig metodologi og undersøgelsesdesign

Undersøgelsen af en problemstilling må starte ud fra en undren/problemstilling, som kondenseres i en problemformulering. Klassiske metodologiske refleksioner ved humanvidenskabelig forskning beskrives i form af forståelse og fortolkning, som led i at opbygge den bedste forståelse af sagen (jf. Gadamer). Dette beskriver Habermas som en praktisk erkendelsesinteresse. Endelig beskrives undersøgelsesdesignets struktur og funktion, nemlig at sikre indhentningen af relevant empirisk materiale i lyset af undersøgelsens problemformulering/forskningsspørgsmål (se Pedersen et al.). Robins et al. (1991), Dogs and their people, er et eksempel på en empirisk undersøgelse via deltagerobservation. Læs desuden eksempel PBL projektet.

Forelæsningens pensum (pædagogisk rækkefølge):

Holgaard, J. E., Ryberg, T., Stegeager, N., Stentoft, D. & Thomassen, A. O. (2014). *PBL - Problembaseret læring og projektarbejde ved de videregående uddannelser*. Samfundslitteratur.
[kapitel 2: Om problemer og problemformuleringer. Om projektets rammer og indre struktur (hovedafsnit), samt ikke mindst problemformulerings funktion].

Højberg, H. (2014). Hermeneutik. Forståelse og fortolkning i samfundsvidenskaberne. I: *Videnskabsteori i Samfundsvidenskaberne*, 3. ed., pp. 289-322. Samfundslitteratur. [33 sider]
[Hermeneutik findes i en epistemologisk tradition (Weber) og en ontologisk tradition (Gadamer, Habermas, Ricoeur). Der vil være fokus på sidstnævnte mht. at forstå træk ved humanvidenskabelig forskning og undersøgelse].

- Feilberg, C. (2014d). *Dannelsen af en psykologisk og videnskabelig habitus hos psykologistuderende*. Kapitel: Om erkendelsesinteresser, pp. 130f, 136f, 144-159. Academic Books. Publiceret på www.livsverden.dk/feilberg. [19 sider]
[Hvordan kan man forstå videnskabelighed inden for psykologien? Frem for at differentiere videnskab ud fra enten metoden eller forskningsgenstanden, foreslår Habermas at skelne mellem forskellige erkendelsesinteresser. En erkendelsesinteresse er en kombination af et forskningsformål og bestemte metoder, som forskeren går ud fra, når han skaber forskning. Habermas skelner mellem en teknisk, en praktisk og en frigørende erkendelsesinteresse, og de er karakteristisk for en hhv. naturvidenskabelig, humanvidenskabelig og samfundsvidenskabelig undersøgelse af et fænomen. Hver har de forskellige forskningsformål, metodiske principper og resultater.]
- Pedersen, M.; Klitmøller, J. & Nielsen, K. (2012): En rehabilitering af deltagerobservationer i psykologien. I: Pedersen, M.; Klitmøller, J. & Nielsen, K (red). *Deltagerobservation. En metode til undersøgelse af psykologiske fænomener*. København: Hans Reitzels Forlag. [16 sider]
[Om observation. Bemærk distinktionen mellem observation som teknik, og observation som design (deltagerobservation). Artiklen beskriver også designovervejelser mht. planlægning og gennemførelse af deltagerobservation.]
- Robins, D.; Sanders, C., & Cahill, S. (1991). Dogs And Their People : Pet-Facilitated Interaction in a Public Setting. *Journal of Contemporary Ethnography*, Vol. 20, Nr. 1, 3-25 [22 sider] <https://goo.gl/5pHa7s>
[En artikel som fungerer som eksempel på en empirisk undersøgelse af en problemstilling, hvor de empiriske observationer fortolkes via teori].

5. forelæsning: Empiriformer (kvalitativ vs. kvantitativ), teoriens funktion, deltagerobservation som metode, etik

Denne forelæsning vil fokusere på empiriformer, teoriens funktion, deltagerobservation som metode samt de nødvendige etiske overvejelser i forbindelse med deltagerobservation.

Forelæsningspensum (pædagogisk rækkefølge):

- Bauer, M. W., Gaskell, G. & Allum, N. C. (2000). Quality, Quantity and Knowledge Interests: Avoiding Confusions. In Martin W. Bauer, & G. Gaskell (Eds.), *Qualitative Researching with Text, Image and Sound*. (pp. 4-17). London, England: SAGE Publications Ltd. [14 sider] <https://goo.gl/oWUUhJ8>
[Forfatterne opridser forskellene mellem kvalitative og kvantitative undersøgelser mht. undersøgelsesdesign, data-typer mv., og de reflekterer generelt over det at skabe forskning via empiriske undersøgelser; kan fortolkning undgås ved fx statistisk analyser, og hvordan forholder man sig kritisk som forsker osv.]
- O'Reilly, K. (2009). *Key concepts in ethnography*. Participant Observation (pp. 150- 156). Los Angeles: SAGE. [7 sider]. <https://goo.gl/G6rNDn>
[Om etnografisk deltager observation, med fokus på den deltagende observatør. Et uddrag.]
- Gobo, G. (2008). *Doing ethnography*. Kap. 10: What to observe: social structures, talks and contexts (pp. 162-173). : SAGE Publications Ltd [11 sider] <https://goo.gl/NqhRKE>
[Dette artikel-uddrag om etnografisk observation skitserer de tre områder som alle hører til (deltager)observation: de sociale vaner og praksisser (sociale strukturer), aktørernes italesættelser og forståelser, og de (fysiske) kontekster. Kapitlet illustrerer også forståelsens og teoriens rolle ved observation med eksempler. Selvom artiklen ikke nævner det, er en problemformulering (en undren) væsentlig for en observationsundersøgelse.]
- Brinkmann, S. (2015). Etik i en kvalitativ verden. In: Brinkmann, S. & Tanggaard, L.: *Kvalitative metoder*, 2. ed., pp. 463-479. Viborg: Hans Reitzels Forlag [16 sider]
[Om de nødvendige etiske overvejelser ved kvalitativ forskning, som fx deltagerobservation.]
- Brinkmann, S. (2012). *Kvalitativ udforskning af hverdagslivet*. kap. 6: Mediemateriale (kap. 6, pp. 159-184). Viborg: Hans Reitzels Forlag [24 sider]

[I denne artikel beskrives det hvordan udvalgte medieklip og online materiale kan anvendes i en videnskabelig, kvalitativ undersøgelse (jf. side 183).]

6. forelæsning: Om teori og fortolkning af empiri. Akademisk formidling. Om eksamen.

Forelæsningen diskuterer forskellige opfattelser af teori, data og empiri; forskellige tilgange til analyse af empirisk materiale; akademisk formidling via projektrapport (struktur, afsnit mv.). Endelig informeres om eksamen.

Forelæsningens pensum:

Køppe, S. & Helles, R. (2014). Empiri og teori (kap. 13). In: F. Collin & S. Køppe (eds.), *Humanistisk videnskabssteori*. 3. ed., Kap.13, pp. 500-532. Lindhardt og Ringhof. [32 sider]
[Teksten beskriver forskellen på kvalitativ empiri og kvantitativ empiri, samt diskuterer teoriens funktion. Moderat eklekticisme beskrives som en reflekteret brug af forskellige teorier i samme undersøgelse med øje for de forskellige funktioner, som teorierne har i undersøgelsen.]

Samlet pensumoversigt for PBL modulet:

Grundbøger (kan bl.a. købes hos FACTUM Books som del af en bogpakke):

- Holgaard, J. E., Ryberg, T., Stegeager, N., Stentoft, D. & Thomassen, A. O. (2014). *PBL - Problembaseret læring og projektarbejde ved de videregående uddannelser*. Samfundslitteratur. [157 sider]
- Wegener, C. 2016. *Skriv med glæde. En guide til akademisk skrivning*. København: Samfundslitteratur. Samfundslitteratur. (Introduktion samt kapitel 1, 2, 3 pp. 9-55). [35 sider].

PBL kompendium med pensumtekster (kan købes hos FACTUM BOOKS, del af en bogpakke):

OBS: ”Kompendietekster” kan findes i kursusrummet på Moodle

- Andersen, M. H. (2017). Referencehåndtering med Mendeley: mellem organisering, skrivning og samarbejde. *Læring Og Medier (LOM)*, 10(17), 1–19. <https://doi.org/10.7146/lom.v10i17.24196> [15 sider]
- Andersen, A. S. & Kjeldsen, T. H. (2015). Theoretical Foundations of PPL at Roskilde University. In: A. S. Andersen & S. B. Heilesen (eds.) *The Roskilde Model: Problem-Oriented Learning and Project Work*, pp. 3-16. Springer. [14 sider] <https://goo.gl/LTniiZ>
- Bauer, M. W., Gaskell, G. & Allum, N. C. (2000). Quality, Quantity and Knowledge Interests: Avoiding Confusions. In Martin W. Bauer, & G. Gaskell (Eds.), *Qualitative Researching with Text, Image and Sound*. (pp. 4-17). London, England: SAGE Publications Ltd. [14 sider] <https://goo.gl/oWUjh8>
- Brinkmann, S. (2012). *Kvalitativ udforskning af hverdagslivet*. kap. 6: Mediemateriale (pp. 159-184). Viborg: Hans Reitzels Forlag [22 sider]
- Brinkmann, S. (2015). Etik i en kvalitativ verden. In: Brinkmann, S. & Tanggaard, L.: *Kvalitative metoder*, 2. ed., pp. 463-479. Viborg: Hans Reitzels Forlag [16 sider]
- Feilberg, C. (2014a). *Dannelsen af en psykologisk og videnskabelig habitus hos psykologistuderende*, Kapitel: Indledning, pp. 1-7, 9. Academic Books. Publiceret på www.livsverden.dk/feilberg. [5 sider]
- Feilberg, C. (2014b). *Dannelsen af en psykologisk og videnskabelig habitus hos psykologistuderende*, Kapitel: Casestudie af Agnete og hendes projekt- og gruppearbejde på psykologistudiet, pp. 471-483. Academic Books. Publiceret på www.livsverden.dk/feilberg. [8 sider]
- Feilberg, C. (2014c). *Dannelsen af en psykologisk og videnskabelig habitus hos psykologistuderende*, Kapitel: Eksistens i spil (eksistentielt drama) og det eksemplariske princip (Negt), pp. 111-129. Academic Books. Publiceret på www.livsverden.dk/feilberg. [19 sider]
- Feilberg, C. (2014d). *Dannelsen af en psykologisk og videnskabelig habitus hos psykologistuderende*. Kapitel: Om erkendelsesinteresser, pp. 130f, 136f, 144-159. Academic Books. Publiceret på www.livsverden.dk/feilberg. [19 sider]
- Feilberg, C. (unpub.). Dannelsesfortællingerne om Anna og Sanne. Udviklet på baggrund af ph.d. afhandlingen *Dannelsen af en psykologisk og videnskabelig habitus hos psykologistuderende* (2014). Udleveres til studerende via Moodle i forbindelse med Dannelsesworkshop for 1. semester, psykologi, Aalborg Universitet, september, 2018. [3 sider]
- Gobo, G. (2008). *Doing ethnography*. Kap. 10: What to observe: social structures, talks and contexts. (pp. 162-173). SAGE Publications Ltd [11 sider] <https://goo.gl/NghRKE>
- Graaff, E. de, & Kolmos, A. (2007). History of problem-based and project-based learning. In: E. de Graaff, & A. Kolmos (eds.), *Management of change: implementation of problem-based and project-based learning in engineering*. (s. 1-8). Rotterdam: Sense Publishers. [8 sider]
- Heilesen, S., & Davidsen, S. (2016). Projektarbejde og akademisk IT-skoling. *Tidsskriftet Læring Og Medier (LOM)*, 9(15). <https://doi.org/10.7146/lom.v9i15.23106> [23 sider]
- Højberg, H. (2014). Hermeneutik. Forståelse og fortolkning i samfundsvidenskaberne. I: *Videnskabsteori i Samfundsvidenskaberne*, 3. ed., pp. 289-322. Samfundslitteratur. [32 sider]
- Køppe, S. & Helles, R. (2014). Empiri og teori (kap. 13). In F. Collin & S. Køppe (eds.), *Humanistisk videnskabsteori*. 3. ed., Kap.13, pp. 500-532. Lindhardt og Ringhof. [32 sider]

- O'Reilly, K. (2009). *Key concepts in ethnography*. Participant Observation (pp. 150- 156). Los Angeles: SAGE. [7 sider]. <https://goo.gl/G6rNDn>
- Pedersen, M.; Klitmøller, J. & Nielsen, K. (2012): En rehabilitering af deltagerobservationer i psykologien. I: Pedersen, M.; Klitmøller, J. & Nielsen, K (red). *Deltagerobservation. En metode til undersøgelse af psykologiske fænomener*. København: Hans Reitzels Forlag. [16 sider]
- Robins, D.; Sanders, C., & Cahill, S. (1991). DOGS AND THEIR PEOPLE : Pet-Facilitated Interaction in a Public Setting. *Journal of Contemporary Ethnography*, Vol. 20, Nr. 1, 3-25 [22 sider] <https://goo.gl/5pHa7s>
- Savin-Baden, M. & Howell, C. (2004). *Foundations of Problem Based Learning*, Kapitel 2: A brief history of problem-based learning, pp. 10-22. Berkshire, GBR: McGraw-Hill Education. [13 sider] <https://goo.gl/5z6ipw>
- Szulevicz, T. & Jensen, M. (2013). PBL In Educational Psychology – Potentials And Challenges. *Journal Of Problem Based Learning In Higher Education*, vol. 1, no. 1 – p. 19-35. [17 sider] <https://goo.gl/FdliVh>
- Wiggins, S., Chiriac, E. H, Abbad, G. L., Pauli, R., & Worrell, M. (2016). Ask Not Only 'What Can Problem-Based Learning Do For Psychology?' But 'What Can Psychology Do For Problem-Based Learning?' A Review of The Relevance of Problem-Based Learning For Psychology Teaching and Research. *Psychology Learning & Teaching*, Vol 15, Issue 2, pp. 136 – 154. [14 sider] <https://goo.gl/ipLljz>

* Dannelsesfortællingerne udleveres via Moodle i september.

I alt 503 sider